

Proiect de lege

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

Camera Deputaților

Senatul

**Proiect legislativ pentru modificarea Legii minelor nr. 85 din 23 martie 2003,
privind interzicerea tehnologiilor de minerit pe bază de cianuri**

Parlamentul României adoptă prezenta lege:

Legea minelor nr. 85 din 23 martie 2003, cu modificările și completările ulterioare, se modifică astfel:

Art. 1. În completarea Art. 4, se introduc noile alineate (4), (5) și (6), după cum urmează:

Art. 4 (4) Utilizarea tehnologiilor de minerit pe bază de cianuri este interzisă, în orice etapă a exploatării aurului și argintului sau a procesării și înnobilării reziduurilor.

(5) În termen de maxim 12 luni de la data publicării în Monitorul Oficial a acestei prevederi legale, orice companie care operează o exploatare minieră pe bază de cianuri este obligată să îi înceteze activitatea și să asigure, ulterior, reabilitarea ecologică a zonei afectate.

(6) O exploatare minieră astfel închisă nu va putea fi redeschisă decât dacă se va propune o altă tehnologie de exploatare care să nu utilizeze cianuri, care să se conformeze cerințelor legale de protecție a mediului și care să obțină toate avizele necesare pentru implementarea acestei tehnologii.

Art. 2. În completarea Art. 57, se introduce un nou alineat, nr. (4), după cum urmează:

Art. 57 (4) Încălcarea Art. 4, alin. (4) și (5) se sancționează cu retragerea licenței de exploatare și cu amendă contravențională cuprinsă între 50.000 și 100.000 RON pentru fiecare zi de întârziere față de termenul limită prevăzut de Art. 4, alin. (5).

**Proiect legislativ pentru modificarea Legii minelor nr. 85 din 23 martie 2003, privind
interzicerea tehnologiilor de minerit pe bază de cianuri**

INIȚIATORI:

Remus Florinel Cernea – Deputat, Partidul Verde

Rezoluția Parlamentului European referitoare la interzicerea generală a utilizării tehnologiilor de minerit pe bază de cianură în Uniunea Europeană

Parlamentul European,

- având în vedere articolul 191 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,
- având în vedere principiul precauției astfel cum a fost definit în Declarația de la Rio privind mediul și dezvoltarea și în Convenția privind diversitatea biologică adoptată la Rio de Janeiro în iunie 1992,
- având în vedere obiectivele de mediu stabilite în Directiva 2000/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2000 de stabilire a unui cadru de politică comunitară în domeniul apei („Directiva-cadru privind apa”),
- având în vedere Directiva 2006/21/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 martie 2006 privind gestionarea deșeurilor din industriile extractive, care prevede utilizarea cianurilor în activități miniere și, în același timp, stabilește pragurile maxime permise ale concentrației de cianuri,
- având în vedere Directiva 2003/105/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 decembrie 2003 de modificare a Directivei 96/82/CE a Consiliului (Seveso II) privind controlul asupra riscului de accidente majore care implică substanțe periculoase, în care se afirmă că [...] anumite activități de depozitare și de prelucrare în industria minieră [...] pot avea consecințe foarte grave,
- având în vedere Directiva 2004/35/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 aprilie 2004 privind răspunderea pentru mediul înconjurător în legătură cu prevenirea și repararea daunelor aduse mediului, conform căreia statele membre pot permite operatorilor să nu suporte costurile pentru daune provocate mediului în cazul în care se dovedește că au fost îndeplinite anumite condiții,
- având în vedere programul de 18 luni al Președințiilor spaniolă, belgiană și ungară și prioritățile acestuia legate de politica în domeniul apei și de biodiversitate,

– având în vedere măsurile luate de Republica Cehă cu privire la interzicerea generală a tehnologiilor pe bază de cianuri prin modificarea, în 2000, a Legii nr. 44/1988 privind mineritul, modificarea Legii nr. 48/1993 privind mineritul din Ungaria, prin care s-a interzis utilizarea tehnologiilor de minerit pe bază de cianuri pe teritoriul Ungariei, precum și decretul dat în Germania, în 2002, prin care s-a interzis mineritul cu cianuri,

– în conformitate cu articolul 115 alineatul (5) din Regulamentul său de procedură,

A. întrucât Organizația Națiunilor Unite a declarat anul 2010 Anul internațional al biodiversității, lumea fiind invitată să ia măsuri de protejare a diversității formelor de viață de pe planetă;

B. întrucât cianura este un produs chimic extrem de toxic utilizat în mineritul aurului, care este catalogat printre principalii agenți poluanți în conformitate cu anexa VIII la Directiva-cadru privind apa și care poate avea efecte catastrofale și ireversibile asupra sănătății umane și mediului, prin urmare și asupra biodiversității;

C. întrucât, în Declarația comună privind mineritul sustenabil, prezentată în cadrul celei de-a 14-a reuniuni a miniștrilor mediului din grupul de țări de la Vișegrad (Republica Cehă, Ungaria, Polonia și Slovacia), ce a avut loc la 25 mai 2007, la Praga (Republica Cehă), miniștrii și-au exprimat îngrijorarea cu privire la tehnologiile periculoase utilizate și planificate pentru activitățile miniere în diverse locuri din regiunea respectivă, tehnologii care implică riscuri considerabile pentru mediu și care pot avea consecințe transfrontaliere;

D. întrucât, în cadrul Convenției de la Sofia privind cooperarea pentru protejarea și utilizarea durabilă a fluviului Dunărea, părțile au convenit că, pe lângă statutul său de substanță periculoasă prioritară în conformitate cu Directiva-cadru privind apa, cianura îndeplinește condițiile pentru a fi considerată drept substanță periculoasă relevantă;

E. întrucât, în ultimii 25 de ani, la nivel mondial, s-au produs peste 30 de accidente majore cu deversare de cianuri, cel mai grav dintre acestea petrecându-se în urmă cu 10 ani, când peste 100 000 de metri cub de apă contaminată cu cianură au fost deversați dintr-un bazin al minei de aur din Baia Mare (România) în sistemul fluvial

Tisa - Dunăre, fapt ce a provocat cel mai grav dezastru ecologic din Europa Centrală la vremea respectivă, și întrucât nu există nicio garanție reală că astfel de accidente nu vor mai apărea, în special având în vedere fenomenele atmosferice extreme din ce în ce mai numeroase, printre altele precipitațiile abundente și frecvente, astfel cum se estimează în cel de-al patrulea raport de evaluare al Grupului interguvernamental privind schimbările climatice;

F. întrucât mai multe state membre UE au încă în vedere proiecte noi privind unele exploatare miniere de suprafață de mari dimensiuni, în care se utilizează tehnologii bazate pe cianuri în zone foarte populate, proiecte care reprezintă și mai multe amenințări potențiale la adresa sănătății umane și a mediului;

G. întrucât, în conformitate cu Directiva-cadru privind apa, statele membre sunt obligate să obțină și să mențină o stare adecvată a resurselor de apă, precum și să prevină poluarea acestora cu substanțe periculoase; întrucât, cu toate acestea, o situație bună poate depinde și de calitatea apei din bazinul râurilor care se află în zone învecinate cu țările care utilizează tehnologii miniere pe bază de cianuri;

H. întrucât efectele transfrontaliere ale accidentelor în care a avut loc deversarea de cianuri, în special în ceea ce privește contaminarea bazinelor hidrografice mari și a pânzelor freatice, evidențiază necesitatea unei abordări din partea UE a amenințării serioase la adresa mediului pe care o reprezintă mineritul pe bază de cianuri;

I. întrucât încă nu există norme prudențiale și garanții financiare adecvate, iar aplicarea legislației existente cu privire la mineritul pe bază de cianuri depinde și de competența puterii executive din fiecare stat membru, așadar producerea unui accident este doar o chestiune de timp și de neglijență umană;

J. întrucât în unele state membre Directiva privind deșeurile miniere nu a fost implementată în totalitate;

K. întrucât mineritul pe bază de cianuri creează puține locuri de muncă și doar pentru o perioadă de 8-16 ani, prezentând însă riscul de producere a unor daune ecologice transfrontaliere imense, care, de regulă, nu sunt compensate de companiile de exploatare responsabile, în general acestea dispărând sau intrând în faliment, ci de către stat, adică de contribuabili;

L. întrucât companiile implicate în exploatare nu au asigurări pe termen lung care să le acopere costurile în caz de accident sau de funcționare defectuoasă în viitor;

M. întrucât este nevoie să se extragă o tonă de minereu de calitate inferioară pentru a se obține două grame de aur, în urma acestui proces rămânând o cantitate enormă de deșeuri miniere, iar 25-50% din cantitatea de aur rămâne în cele din urmă în masa de steril; întrucât, în plus, în proiectele vaste de minerit pe bază de cianuri se utilizează câteva milioane de kilograme de cianură de sodiu pe an, transportarea și depozitarea acestora putând avea consecințe catastrofale în cazul unui accident;

N. întrucât există alternative la mineritul pe bază de cianuri, care ar putea înlocui tehnologiile de minerit pe bază de cianuri;

O. întrucât peste tot în UE se organizează proteste împotriva proiectelor de minerit pe bază de cianuri aflate în derulare, care implică nu numai cetățeni, comunități locale și ONG-uri, ci și organizații de stat, guverne și politicieni,

1. consideră că respectarea obiectivelor UE în conformitate cu Directiva-cadru privind apa, și anume de a obține o stare bună din punct de vedere chimic și de a proteja resursele de apă și diversitatea biologică poate fi realizată doar prin interzicerea tehnologiilor de minerit pe bază de cianuri;

2. invită Comisia să inițieze o interzicere totală a utilizării tehnologiilor de minerit pe bază de cianuri în Uniunea Europeană până la sfârșitul lui 2011, deoarece aceasta este singura modalitate sigură de protejare a resurselor noastre de apă și a ecosistemelor împotriva poluării cu cianuri în urma activităților miniere și să efectueze, totodată, o evaluare normală a impactului;

3. ia act de inițiativele relevante din cadrul sistemelor UE și ONU și încurajează cu tărie dezvoltarea și aplicarea unor alternative de minerit mai sigure care, mai ales, să nu implice utilizarea de cianuri;

4. invită Comisia și statele membre să nu susțină, direct sau indirect, niciun proiect de minerit care implică utilizarea de tehnologii pe bază de cianuri în UE până când se va aplica interdicția generală și nici să nu susțină astfel de proiecte în țări terțe;

5. invită Comisia să propună o modificare a legislației existente cu privire la gestionarea deșeurilor din industriile extractive care să oblige fiecare companie de

exploatare să dețină o asigurare pentru a compensa daunele și a acoperi toate costurile de remediere pentru restabilirea stării ecologice și chimice inițiale, în cazul producerii unui accident sau al unei funcționări defectuoase;

6. încredințează Președintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului, Comisiei, precum și parlamentelor și guvernelor statelor membre.